

شناسه	مقررات - رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۶/۲۴
عنوان موضوع	تعیین تکلیف مرجع پرداخت مبالغ ۴٪ حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور جهت بازنشستگی پیش از موعد		
مرجع طرح موضوع	شرکت خدماتی پیشتهبانی پاکروب قهستان - شرکت سرآمدان قاین شرکت سپید گستر ماندانا - شرکت گلروب قهستان		
شرح موضوع	عدم پیش بینی مبالغ حق بیمه ۴ درصد در اطلاعات مناقصات و قراردادهای پیمانکاری و همچنین عدم شفافیت و صراحت در درج مرجع پرداخت این مبالغ در قراردادهای مذکور موجب اختلاف فی مابین پیمانکاران و واگذارکننده های پیمان در تعیین مرجع پرداخت شده است و برداشت های متناقض از این مساله چالش هایی را برای فعالان اقتصادی ایجاد نموده است. براساس نظر تأمین اجتماعی و به استناد بند ۴ ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی (کارفرما، شخص حقیقی و یا حقوقی است که بیمه شده به دستور یا به حساب او کار می کند.) و در اجرای مفاد تصویب نامه شماره ۷۹۱۰۲/ت ۵۰۵۲۵ هـ مورخ ۱۳۹۳/۷/۱۴ هیأت وزیران مبنی بر اصلاح آیین نامه اجرایی جزء ۵ بند ب ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون (که مقررداشته "کارفرما مکلف است پس از تقاضای بیمه شده و با احراز شرایط بازنشستگی وی، حسب مورد مبالغ مقرر در جزء های ۴ و ۶ بند ب ماده واحده قانون یاد شده را به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید.") در صورت درخواست کارگر و پس از احراز صحت ادعای بیمه شده به لحاظ سابقه پرداخت حق بیمه و شغل، حق بیمه مورد نظر توسط تأمینی اجتماعی از کارفرمای ذیربط حسب مورد وصول می گردد که با توجه به موارد مذکور پیمانکار به عنوان کارفرما و مرجع پرداخت حق بیمه ۴ درصد، از سوی تأمین اجتماعی تشخیص داده می شود. در صورتی که پیمانکاران به استناد مصوبه جلسه ۱۸۶ شورای عالی حفاظت فنی مورخ ۸ آبان ماه ۱۴۰۲ که مقررداشته است "با عنایت به مفاد مواد ۱۳ و ۱۴۸ قانون کار جمهوری اسلامی ایران، چنانچه هزینه های مورد نیاز درخصوص پرداخت مبلغ ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور در قرارداد پیمانکاری لحاظ نگردیده باشد، پرداخت مبالغ مقرر مطابق جزء ۴ و ۶ بند ب ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۱۶- مصوب ۱۳۸۰ بر عهده واگذارکننده کار خواهد بود." و همچنین ابلاغیه های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (مکاتبه ای در مورخ ۱۳ مرداد ۱۴۰۳ از سوی معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به دبیرکل انجمن عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران اعلام و ذکر شده که تا زمانی که شورای عالی حفاظت فنی مانعی ایجاد نکرده باشد، این مصوبه دارای اعتبار بوده و به قوت خود باقی است. همچنین طبق نامه شماره ۱۱۷۵۴۳ مورخ ۱۵ مهر ۱۴۰۳، این مقررره توسط معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به معاونت بیمه ای تأمین اجتماعی جهت اقدامات لازم ارسال شده است.) و با عنایت به عدم تعیین مرجع پرداخت مبالغ ۴ درصد حق بیمه مشاغل		

سخت و زیان آور در قراردادهای فی مابین پیمانکار و واگذارکننده و عدم اعلام در شرایط مناقصه، درخواست اجرای مصوبه مذکور و پرداخت این مبالغ توسط واگذار کننده پیمان را دارند. از سوی دیگر براساس ماده ۳ آیین نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور، (کارفرمایان کارگاههای دایر که از تاریخ تصویب این آیین نامه تمام یا برخی از مشاغل آنها در کمیته های بدوی و تجدیدنظر استانی یا شورای عالی حفاظت فنی، سخت و زیان آور شناخته شده یا می شود مکلفند ظرف دو سال از تاریخ ابلاغ تصمیم قطعی کمیته یا شورا حسب مورد نسبت به ایمن سازی عوامل و شرایط محیط کار مطابق حد مجاز و استانداردهای مشخص شده در قانون کار و آیین نامه های مربوط (مصوب شورای عالی حفاظت فنی) و سایر قوانین موضوعه در این زمینه اقدام و صفت سخت و زیان آوری مشاغل موضوع بند «الف» ماده (۱) را حذف و نتیجه را کتباً به کمیته بدوی موضوع ماده (۸) این آیین نامه برای بررسی و تأیید گزارش نمایند.) کارفرما مکلف به سالم سازی و حذف صفت سخت مشاغل می باشد و از آنجا که شرایط حاکم بر محیط کار جزء ذات مشاغل بوده لذا در بسیاری از موارد، تغییر و حذف شرایط موجود در حیطه اختیارات شرکت های تأمین کننده نیرو نمی باشد، لذا باید دستگاه های مناقصه گذار و پیمان دهنده به پرداخت ۴ درصد حق بیمه و سالم سازی محیط کار الزام گردند. همچنین در رابطه سه سویه کار (کارفرما - پیمانکار و کارگر) علاوه بر تبعیت اقتصادی و مزدی بین کارگر و پیمانکار، عملاً رابطه دستوری با کارفرمای اصلی (پیمان دهنده) نیز برقرار می باشد. از این رو با عنایت به مواد مذکور حق بیمه چهار درصد از پیمانکارانی که مفاسد حساب ماده ۳۸ دریافت کرده اند منطقی و منصفانه به نظر نمی رسد لذا درخواست و پیگیری درخصوص تغییر رویه موجود و الزام کارفرمایین اصلی (پیمان دهنده گان) به سالم سازی محیط کار و پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور در دستور کار دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان قرار گرفت.	
- عدم درج مرجع پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور در قراردادهای فی مابین پیمانکار و واگذارکننده کار - عدم اطلاع پیمانکار از پرداخت حق بیمه ۴ درصد در زمان انعقاد قرارداد، عدم اعلام واگذارکننده کار در شرایط و اطلاعات مناقصه و به تبع آن عدم درج در آنالیز قیمتی توسط پیمانکار و در نهایت عدم اخذ این مبلغ از واگذار کننده کار توسط پیمانکار - عدم امکان پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور همزمان با ارسال لیست بیمه براساس دادنامه دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۸۶ (عدم امکان پرداخت حق بیمه ۴ درصد در حین خدمت) - محاسبه حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور در انتهای خدمت و در زمان درخواست بیمه شده مبنی بر بازنشستگی پیش از موعد و بر مبنای آخرین حقوق بیمه شده و میانگین مبلغ مستمری - تأمین اجتماعی پس از درخواست کارگر درخصوص بازنشستگی پیش از موعد بعد از احراز شرایط لازم، فیش را در وجه شرکت های پیمانکار صادر می نماید که تعدد شرکت های پیمانکار در زمان خدمت کارگر، انحلال برخی از این شرکت ها و عدم دسترسی آن، پرداخت این وجوه را با مشکل مواجه نموده است. - چالش و اختلاف فی مابین واگذار کننده کار و پیمانکار در خصوص تعیین کارفرما در این نوع قراردادها - براساس قانون پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور به عهده کارفرماست و در قراردادهای پیمانکاری، کارفرما از نظر سازمان تأمین اجتماعی، پیمانکار است (به استناد بند ۴ ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی کارفرما شخص حقیقی یا حقوقی است که بیمه شده به دستور یا به حساب او کار می کند و براساس آیین نامه اجرایی جز ۵ بند ب ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی پس از احراز صحت	ایرادات و مشکلات مطروحه

ادعای بیمه شده به لحاظ سابقه پرداخت حق بیمه و شغل، حق بیمه مور نظر از کارفرمای وصول می گردد)، در صورتی که در رابطه سه سویه کار، عملاً رابطه دستوری با پیمان دهنده نیز برقرار بوده و بسیاری از این شرکت ها صرفاً تأمین کننده نیروی انسانی بوده (مانند تأمین پرستاران و رفتگران شهرداری و ....) و پیمانکار دخل و تصرفی در شرایط کار نداشته و نمی توانند شرایط سخت و زیان آور مشاغل را تعدیل و استاندارد سازی نمایند. - عدم اجرای مصوبه شورای عالی حفاظت فنی در استان ها و زیرسوال بردن این شورا به عنوان مرجع ذی صلاح در این حوزه و تضاد با ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی - عدم شفافیت در درج مبالغ ۴ درصد در بسیاری از قراردادهای جاری فی مابین واگذارکننده و پیمان کار علیرغم چالش های ایجاد شده	
علیرضا خامه‌زr - رئیس اتاق بازرگانی بیرجند و دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی در جلسه کارشناسی مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷، با اشاره به درخواست مطرح شده از سوی شرکت های خدماتی پشتیبانی شهرستان قائنات مبنی بر اختلاف ایجاد شده درخصوص مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور گفت: پیرو درخواست مطرح شده از سوی یکی از نیروهای شاغل در شهرداری قاین در خصوص بازنشستگی پیش از موعد مشاغل سخت و زیان، فیش های از سوی تأمین اجتماعی برای شرکت های مذکور در خصوص پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور صادرگردیده که این شرکت ها را با چالش جدی مواجه نموده است، از این رو بنا به درخواست این شرکت ها موضوع در دستور کار دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان قرار گرفته است. دبیر شورای گفت و گوی استان مشکل ایجاد شده را ناشی از عدم صراحت در درج مرجع پرداخت ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور در قراردادهای فی مابین شهرداری و پیمانکاران، عدم اعلام در اطلاعات مناقصات از سوی واگذار کننده کار و در نتیجه عدم اطلاع پیمانکار و درج مبالغ مذکور در جدول آنالیز قیمت اعلام نمود و گفت پرداخت این مبالغ از توان شرکت های پیمانکار خارج و آنها را با چالش جدی مواجه نموده است. خامه زر در ادامه بر ضرورت رعایت عدالت میان بخش های دولتی و خصوصی تأکید نمود و افزود در قراردادهای منعقد شده موارد به وضوح مشخص نشده است لذا خواستار در نظر گرفتن شرایط و منافع این شرکت ها شد و افزود در حوزه حمل و نقل نیز، صاحب کالا، حمل کننده و واسطه وجود دارد که قانون صراحتاً تنها کارمزد را مشمول مقررات می داند. بنابراین شرکت خدماتی که از واگذاری کارگر به شهرداری منتفع می شود، چگونه می تواند این تعهد را تقبل نمایند؟! حال آنکه کارگر تمام عمر خود را در شهرداری خدمت کرده است. مهری دستجردی - سرپرست دبیرخانه شورای گفت و گوی استان اعلام داشت جلسه کارشناسی امروز، به درخواست شرکت های خدماتی و پشتیبانی شهرستان قائنات مبنی بر پرداخت مبلغ ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور توسط شهرداری، تشکیل شده است. در درخواست این شرکت ها قید شده که آنها در طول مدت قرارداد، کلیه مطالبات و دیون مربوط به سازمان تأمین اجتماعی را بر مبنای ماده واحده مربوطه در قراردادها پرداخت نموده اند و بر اساس ماده ۳۸ قانون سازمان تأمین اجتماعی، مفاسدحساب دریافت و به کارفرمای اصلی (شهرداری قائن)، تحویل داده اند و از حیث قراردادها، هیچ بدهی به سازمان تأمین اجتماعی ندارند و اخیراً به دلیل بازنشستگی پیش از موعد تعدادی از کارگران، سازمان تأمین اجتماعی مطالباتی را به‌ویژه مبلغ مربوط به ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور، از این شرکت ها مطرح کرده که این امر	جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷

منجر به وقفه در روند فعالیت آن‌ها شده است. سرپرست دبیرخانه شورای گفت‌وگوی استان با اشاره به طرح موضوع تعیین تکلیف در خصوص پرداخت حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور، در جلسه ۱۸۶ شورای عالی حفاظت فنی مورخ ۸ آبان ماه ۱۴۰۲ گفت: در این جلسه مصوب گردید "با عنایت به مفاد مواد ۱۳ و ۱۴۸ قانون کار جمهوری اسلامی ایران، چنانچه هزینه‌های مورد نیاز در خصوص پرداخت مبلغ ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور در قرارداد پیمانکاری لحاظ نگردیده باشد، پرداخت مبلغ مقرر مطابق جزء ۴ و ۶ بند ب ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۱۶- مصوب ۱۳۸۰ بر عهده واگذارکننده کار خواهد بود." که این مقرر، طبق مکاتبه‌ای در مورخ ۱۳ مرداد ۱۴۰۳ از سوی معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به دبیرکل انجمن عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران اعلام و ذکر شده که تا زمانی که شورای عالی حفاظت فنی مانعی ایجاد نکرده باشد، این مصوبه دارای اعتبار بوده و به قوت خود باقی است. همچنین طبق نامه شماره ۱۱۷۵۴۳ مورخ ۱۵ مهر ۱۴۰۳، این مقرر توسط معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به معاونت بیمه‌ای تأمین اجتماعی جهت اقدامات لازم ارسال شده است. وی با توجه به عدم شفافیت و پیش بینی نشدن مبلغ مذکور در قراردادهای و اطلاعات مناقصه سالهای گذشته، اظهار داشت پیمانکار و واگذارکننده کار در تعیین مرجع پرداخت با اختلاف و چالش مواجه شده اند لذا شرکت های خدماتی و پیشتنبانی شهرستان قائن به استناد مصوبه شورای عالی حفاظت فنی و عدم صراحت در درج ۴درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور در قراردادهای فی مابین واگذارکننده و پیمانکار، خواستار بررسی موضوع و اجرای مصوبه مذکور از طریق شورای گفت وگوی دولت و بخش خصوصی استان شده اند.

حسین حسین‌پور - مدیر منابع انسانی شهرداری بیرجند با اشاره به مصوبه شورای عالی حفاظت فنی مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۸، گفت: چالش ایجاد شده خاص شهرداری قائن نبود و شهرداری بیرجند نیز با آن مواجه می باشد که پیرو آن شهرداری بیرجند، درخصوص مرجع پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور از ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تأمین اجتماعی استان استعلام نموده که اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی مرجع را سازمان تأمین اجتماعی اعلام نموده و اداره کل تأمین اجتماعی استان نیز اعلام نموده است: (مکاتبه شماره ۲۲۲/۱۴۰۳/۱۰۵۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۳۰)

الف) وفق بند ۴ ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی کارفرما، شخص حقیقی و یا حقوقی است که بیمه شده به دستور یا به حساب او کار می کند.

ب) در اجرای مفاد تصویب نامه شماره ۷۹۱۰۲/ت/۵۰۵۲۵ هـ مورخ ۱۳۹۳/۷/۱۴ هیأت وزیران مبنی بر اصلاح آیین نامه اجرایی جزء ۵ بند ب ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون که مقرر داشته: "کارفرما مکلف است پس از تقاضای بیمه شده و با احراز شرایط بازنشستگی وی، حسب مورد مبلغ مقرر در جزء های ۴ و ۶ بند ب ماده واحده قانون یاد شده را به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید." لذا در صورت احراز صحت ادعای بیمه شده به لحاظ سابقه پرداخت حق بیمه و شغل، حق بیمه مورد نظر از کارفرمای ذیربط حسب مورد وصول خواهد شد."

مدیر منابع انسانی شهرداری بیرجند، به استناد مکاتبه مذکور تأکید نمود که کارفرما (پیمانکار) مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور می باشد و شهرداری صرفاً نقش واسطه را ایفا می نماید. حسین پور در ادامه بر درج "لزوم رعایت کلیه قوانین کار و تامین اجتماعی در قراردادهای شرکت پیمانکار" اشاره نمود و افزود این موارد در قراردادهای مربوطه پیش‌بینی شده و شرکت‌های طرف قرارداد، متعهد گردیده‌اند که قوانین کار و تامین اجتماعی را در خصوص پرسنل زیرمجموعه خویش رعایت نمایند. وی با اشاره به اینکه شرکت‌های پیمانکار شهرداری، در سنوات گذشته، به بهانه عدم درج ۴٪ در جدول آنالیز قرارداد، از پرداخت حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور به زیرمجموعه خودداری نموده‌اند، گفت مرجع اظهار نظر در این خصوص، تامین اجتماعی است و با عنایت به تعریف کارفرما و احراز شرایط مربوطه، پیمانکار مکلف به پرداخت این مبلغ می باشد. مدیر منابع انسانی شهرداری بیرجند در ادامه با اشاره به مصوبه شورای عالی حفاظت فنی آن را در تضاد با قانون بالا دستی خواند و اظهار داشت این مصوبه به طور مشخص با ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی در تضاد است و آن را نقض می‌کند و در صورت طرح شکایت در دیوان عدالت اداری، مصوبه مذکور با خلل مواجه خواهد شد. با این حال، علیرغم ابطال یا عدم ابطال مصوبه مذکور، حقوق ذی‌نفعان پایمال نخواهد شد و محفوظ می‌ماند.

سید میثم بدیعی، مسئول امور سرمایه انسانی شهرداری قاین: سید میثم بدیعی، مسئول امور سرمایه انسانی شهرداری قاین: با اشاره به اینکه هنگامی که شرکتی تحت نظر شهرداری مشغول فعالیت می باشد، طبیعی است که خود باید عهده‌دار پرداخت ۴٪ حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور باشد، زیرا ماهیت مشاغل شهرداری سخت و زیان‌آور است. البته این موضوع به صراحت در چندین بند قرارداد فیما بین مورد تأکید قرار گرفته که "رعایت کلیه موارد مربوط به قانون کار و قانون تامین اجتماعی" به عهده شرکت می باشد؛ اما اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی هیچ تأییدیه‌ای مبنی بر سخت و زیان‌آور بودن مشاغل در حین خدمت افراد صادر نمی‌کنند مگر در انتهای کار یا در زمان بازنشستگی فرد. بنابراین، اگر رسته شغلی کارگر تحت عنوان سخت و زیان‌آور تشخیص داده شود، حین خدمت مشمول اضافه کار و حق شیفت نخواهد شد لذا کارگران نیز به دلیل کاهش مزایای حقوقی خود تمایلی به این تشخیص در حین خدمت ندارند.

محمد زنگنه، مدیر واحد کار منطقه ویژه اقتصادی بیرجند اظهار نمود برخی کارگران مشاغل آنان به گونه ای هست که کارگر پس از بیست سال اشتغال در آن، باید درخواست بررسی و تطبیق شغل سخت و زیان آور خویش را به کمیته مربوطه (دبیرخانه کمیته در ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی) تسلیم تا پس از وصول درخواست در کمیته مطرح و شرایط کاری کارگر به لحاظ مواجهه با آلاینده های فیزیکی و شیمیایی و مکانیکی و بیولوژیکی و سایر آیتم های مربوطه توسط شرکت های تایید صلاحیتدار بررسی و اندازه گیری و نتیجه به دبیرخانه سخت و زیان آور اعلام می گردد. اگر شرایط کاری مشاغل مورد ادعای کارگر فراتر از حد مجاز و استاندارد تشخیص داده شود، آن مشاغل به طور رسمی مشاغل سخت و زیان آور شناسایی می گردد . وی در ادامه با اشاره به شرایط بهره مندی از بازنشستگی پیش از موعد در مشاغل سخت و زیان آور گفت: کارگر باید دارای ۲۰ سال سابقه متوالی و یا ۲۵ سال سابقه متناوب داشته باشد تا تأمین اجتماعی نسب به احراز شرایط مشاغل سخت و زیان آور اقدام نماید و از سوی دیگر کارگران با توجه به ساعت کاری شش ساعت

در روز، عدم برخورداری از اضافه کاری و مرخصی ۳۵ روز در سال ترجیح می دهند در پایان بیست سال نسبت به احراز شرایط سخت و زیان آور اقدام نمایند. زنگنه در ادامه افزود: مشکل موضوع برای کارگرانی هست که در مناقصات و شرکت های مقاطعه کار و پیمانکار طرف دستگاهها و نهادها برای بیست شرکت مختلف فعالیت کرده و بعد از تایید کمیته مذکور باید برای پرداخت هزینه ۴٪ سخت و زیان آور سهم تامین اجتماعی از تمام این شرکت ها اقدام نماید. نماینده منطقه ویژه اقتصادی بیرجند محاسبه مبلغ ۴ درصد سخت و زیان آور سهم تامین اجتماعی بعد احراز شرایط بازنشستگی پیش از موعد و در خاتمه کار کارگر، تعدد شرکت های پیمانکار ۲۰ سال و یا بیشتر برای کارگران، منحل شدن و یا عدم دسترسی به برخی از آنها را از اهم مشکلات کارگران متقاضی مشاغل سخت و زیان آور، در پرداخت حق بیمه ۴ درصد توسط کارفرما اعلام نمود. زنگنه در ادامه افزود در حال حاضر در قراردادهای مسئولیت پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور بر عهده واگذارنده پیمان است، در حالی که ده سال پیش چنین شرطی وجود نداشت. بنابراین ضروری است دستورالعملی در این خصوص تدوین و به دستگاههای اجرایی، شهرداری ها، بیمارستانها و شرکت های حوزه نیرو و راه ... که پیمان را واگذار می کنند، ابلاغ گردد. از دیگر مشکلات مطرح شده توسط نماینده منطقه ویژه اقتصادی بیرجند در این جلسه که اخیرا گریبانگیر کارفرمایان و کارگران شده، اصلاح عنوان شغلی است، در شرایطی که در لیست بیمه کارگر ساده درج شده و پس از مراجعه کارگر به تأمین اجتماعی و ارائه مدارک و مستندات مبنی بر نادرستی عنوان شغلی در لیست بیمه، عنوان شغلی به سخت و زیان آور اصلاح می شود. زنگنه در ادامه با تأکید بر اینکه ماهیت پیمانکار با کارفرما متفاوت است و باید این دو را از یکدیگر تفکیک کرد، گفت تفکیک نادرست این دو موجب صدور مصوبه شورای عالی حفاظت فنی در سال ۱۴۰۲ شده که اکنون در تضاد با قوانین موجود است. با عنایت به اینکه ۴٪ سخت و زیان آور از جانب تامین اجتماعی مطالبه شود، کارفرمای اصلی کارگر، مقاطعه کار یا پیمانکار (واریز کننده بیمه به سازمان) است؛ یعنی شخصیت حقوقی که وابسته به قرارداد و تجهیزات و پرداخت کننده حقوق است. لذا در سنوات گذشته از نظر هیات حل اختلاف ادارات کار و نیز سازمان تامین اجتماعی رابطه کارگری کارفرمایی بین طرفین با واگذارنده پیمان (ادارات و نهادهای مقاطعه دهنده) فاقد وجهت قانونی است. سؤال اساسی اینجاست: نیروهای شاغل در مشاغل سخت و زیان آور شهرداری یا پرستاران در بیمارستان یا نیروهای تعمیرات و تاسیسات ادارات خدمات رسان برای چه کسی کار می کنند؟ آنالیز و بررسی این مسئله از کجا آغاز می شود؟ چرا باید در سنوات گذشته دستگاه پیمان دهنده این موضوع مهم را در قراردادهای منعقد شده با شرکت ها لحاظ نمی کرد؟ به نظر اینجانب در سنوات گذشته نیز مطابق روال جاری مسئولیت پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور به لحاظ عدم درج موضوع در قراردادهای فی مابین با شرکت ها بر عهده واگذارنده پیمان است.

محمد علی رجبی، رئیس اداره بازرسی کار و رئیس کمیته بدوی مشاغل سخت و زیان آور اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان با اشاره به اینکه طی سال های ۹۷ و ۹۸ موضوع ۴٪ حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور در جلسات متعددی مطرح شده اما تاکنون در این خصوص اقدامی انجام نگردیده است، گفت این مشاغل دارای چارچوب معینی می باشند لذا مطابق ماده ۵۲ قانون کار، در صورت اعلام شغل سخت و زیان آور برای کارگر یکسری مزایا از حقوق کارگر حذف می گردد و کارگری که در مشاغل سخت و زیان آور

شش ساعت کار کند، مشمول مزایایی چون اضافه کاری و شب کاری نمی شود. از سوی دیگر کارفرما باید سالم سازی محیط کار از صفر تا صد انجام دهد، همچنین معاینات بهداشتی هر شش ماه یا سه ماه بر اساس نظر وزارت بهداشت توسط کارفرما انجام گیرد. رجبی با اشاره به موضوع مورد بحث گفت این موضوع مربوط به ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی در خصوص بازنشستگی پیش از موعد، مصوب هیئت وزیران سال ۱۳۸۴ می باشد و صرفاً محدود به استان خراسان جنوبی نبوده و کل کشور درگیر این مسئله می باشند. نماینده اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام داشت: کارهای سخت و زیان آور کارهایی است که در آنها عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی، بیولوژیکی محیط کار غیر استاندارد بوده و در اثر اشتغال بیمه شده تنشی به مراتب بالاتر از ظرفیتهای طبیعی (جسمی و روانی) در وی ایجاد می شود که نتیجه آن بیماری شغلی و عوارض ناشی از آن باشد. مشاغل سخت و زیان به دو گروه تقسیم می شوند:

الف- مشاغلی که صفت سخت و زیان آوری با ماهیت شغلی وابستگی دارد اما می توان با بکارگیری تمهیدات بهداشتی، ایمنی و تدابیر فنی مناسب توسط کارفرما سختی و زیان آوری آنها را حذف نمود.

ب- مشاغلی که ماهیتاً سخت و زیان آور بوده و با بکارگیری تمهیدات بهداشتی، ایمنی و تدابیر فنی توسط کارفرما، صفت سخت و زیان آوری آنها کاهش یافته ولی کماکان سخت و زیان آوری آنها حفظ می گردد.

در گروه الف، مشاغلی هستند که تشخیص و تطبیق آن با مواد قانونی اداره کار در کمیته های استانی اداره کار مرکب از بدوی و تجدیدنظر و سازمان تأمین اجتماعی انجام می گیرد لذا اگر کارگر درخواستی در این خصوص مطرح نماید، بازرسی و بازدید انجام می گردد و اگر نیاز به سنجش عوامل زیان آور باشد، در کمیته پنج نفره ای که دبیرخانه آن اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی می باشد بررسی و نتیجه آن به عنوان رای به طرفین ابلاغ می گردد که آیا این رشته شغلی کارگر مشمول مشاغل سخت و زیان آور است یا خیر. رجبی پارمتر تأثیر گذار دیگر را محرز شدن خدمت کارگر در آن شغل اعلام نمود که آیا کارگر در آن شغل احراز شده مشغول به کار بوده یا خیر. وی با اشاره به ماده ۷۶ قانون کار گفت کارگر باید بیست سال متوالی در آن شغل فعالیت داشته باشد، در نتیجه تشخیص و تأیید مشاغل در زمره مشاغل سخت و زیان آور بعد از ۲۰ سال انجام می شود که طبیعتاً بررسی و تأیید مشاغل در طول این سالها با توجه به تغییر در شرایط محیط کار امری مشکل است. وی با اشاره به مصوبه شورای عالی حفاظت فنی در سال ۱۴۰۲ گفت مطابق ماده ۱۴ قانون کار، کارفرما مکلف است پس از تطبیق و تشخیص، مبلغ ۴٪ را پرداخت نماید. وی در ادامه افزود مطابق ماده ۳ آیین نامه مشاغل سخت و زیان آور، کارفرما مکلف به سالم سازی می باشد. رجبی در پایان افزود متأسفانه در کشور به مقوله سالم سازی مشاغل سخت و زیان آور توجه جدی نشده است در صورتی که بسیاری از مشاغل سخت زیان آور می شود تنها با یک بار اختصاص بودجه، نسبت به سالم سازی آنان اقدام و آنها را از شمول مقررات خاص خارج نمود. نماینده اداره کار با اشاره به چالش های ایجاد شده در حوزه مشاغل سخت و زیان آور اظهار داشت حتی وجود یکی از عوامل زیان آور فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی یا بیولوژیکی بیش از حد مجاز، برای احراز شرایط سخت و زیان آور کفایت می کند. رجبی در ادامه گفت در استان ها، تأیید مشاغل سخت و زیان آور منوط به وجود عوامل

زیان آور بالاتر از حد مجاز و استمرار کارگر با این عوامل است که در برخی مواقع منتج بروز بیماری های شغلی نیز می گردد که این موارد براساس گزارش کارشناسان و پایش عوامل زیان آور توسط شرکت های ذی صلاح بوده و در کمیته های استانی مورد توجه قرار می گیرد. وی در پایان اعلام نمود مشکلات مطرح شده طی مکاتبات متعدد به وزارتخانه متبوع ارسال اما تاکنون اقدام موثری در سطح ملی انجام نشده و نیاز به اصلاح قانون دارد.

محمد علی عابدینی - رئیس هیأت مدیره انجمن های صنفی کارفرمایی استان با اشاره به موضوع ۴٪ حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور، اظهار نمود: در خصوص کلیه موارد و مشکلات مرتبط، طی سالیان متمادی مکاتبات متعددی انجام شده است و این چالش محدود به شهرداری بیرجند، قاین یا حتی استان خراسان جنوبی نیست، بلکه یک معضل ملی محسوب می شود. عابدینی در ادامه افزود چند ماه پیش، در جلسه ای که در تهران با حضور نمایندگان سراسر کشور برگزار شد، موضوع ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور مورد بحث قرار گرفت که مشخص شد بسیاری از استان ها این مشکل را به نفع کارگران حل کرده اند؛ به این ترتیب که شرکت، ابلاغیه ای را به واگذارنده کار ارسال می کند و با بررسی قراردادهای منعقد شده طی ده سال گذشته، مشاهده می شود که هیچ اشاره ای به این حق بیمه نشده و هیچ مبلغی در این خصوص پرداخت نگردیده است. رئیس انجمن های صنفی کارفرمایی استان اظهار داشت این مشکل از طریق مکاتبات ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، انجمن های صنفی کارفرمایی، کانون های کارگری و مصوبات شورای عالی حفاظت فنی، قابل حل و اجرا می باشد لذا در مواردی که این هزینه در قرارداد پیش بینی نشده باشد، مسئولیت پرداخت بر عهده واگذارنده کار است.

علی شکرابی - مشاور تأمین اجتماعی اتاق بازرگانی بیرجند اعلام نمود پیمانکار صرفاً تأمین کننده نیروی انسانی بوده و در استخدام، گزینش، شرایط محیط کار و بهبود آن دخل و تصرفی ندارد و کارگر تابع دستورالعمل ها و آیین نامه های واگذار کننده کار، فعالیت می نماید. وی در ادامه با توجه به عدم صراحت درج مرجع پرداخت ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور در قراردادهای عدم درج در آنالیز قیمت و در نتیجه عدم اخذ این مبالغ از واگذار کننده کار توسط پیمانکار، عدم درج شرایط سخت و زیان آور در قراردادهای و به استناد مصوبه شورای عالی حفاظت فنی، شهرداری را مسئول پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور عنوان نمود.

عقیل جبرانی، رئیس اداره وصول اداره کل تأمین اجتماعی استان، با اشاره به این که کارفرما شخصی است که بیمه شده به دستور وی کار می کند، اظهار داشت: ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی صراحت دارد که کارفرما مکلف است پس از تقاضا و احراز شرایط، نسبت به پرداخت حق بیمه اقدام نماید. وی در ادامه افزود آرای متعددی از هیئت عمومی دیوان عدالت اداری شامل رای شماره ۷۷۱، ۷۷۲، مسئولیت این پرداخت را به عهده کارفرما گذاشته است. همچنین آرای شماره ۳۷۱ و ۳۷۲ مصوب سال ۱۳۸۶، رای شماره ۶۷۳ و رای شماره ۲۴۲ اسفندماه ۱۳۹۴ نیز بر این مسئولیت تأکید دارند. نماینده سازمان تأمین اجتماعی در ادامه افزود کارفرما شخصی است که حقوق می پردازد و لیست بیمه با کد کارگاهی شرکت ثبت می گردد لذا اقدامات اجرایی ماده ۵۰ قانون کار علیه پیمانکار انجام می شود نه واگذارنده کار. وی در ادامه با اشاره به بخشنامه صادره

از سوی اداره کل تأمین اجتماعی خراسان رضوی گفت این بخشنامه از سوی سازمان تأمین اجتماعی ابطال و بر پابندی به قوانین و آرای دیوان تأکید دارد لذا از منظر تأمین اجتماعی کارفرما، پیمانکاری باشد.

محمد رضا قرائی، رئیس شورای اسلامی استان، در این جلسه با اشاره به موضوع ۴٪ حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور اظهار داشت: از سال ۱۳۹۷ گزارش‌هایی در این خصوص مطرح شده و جلساتی نیز برگزار گردیده که متأسفانه تاکنون بی‌نتیجه مانده است. حال باید پرسید که کارگر در این میان چه باید انجام دهد؟ شهرداری و تأمین اجتماعی به عنوان مجری قانون، هر دو مسئولیت‌های خود را باید به درستی ایفا نمایند. وی در ادامه تأکید نمود لازم است گزارش کاملی از وضعیت استان به مرکز ارسال گردد. همچنین ادارات مربوطه، مسئولان و کارشناسان می‌بایست نظرات تخصصی خود را با نمایندگان استان در میان گذارند و نمایندگان نیز لایحه‌ای جامع را ارائه دهند تا این معضل ملی به طور ریشه‌ای حل شود. قرائی در پایان افزود پیشنهاد و راهکار استانی این است که در شورای شهر، حساب سپرده‌ای ویژه برای کارگران افتتاح گردد و ماهیانه وجوه مربوطه به حساب شرکت واریز شود.

غلامرضا ترابی - مدیرعامل شرکت پاکروب قهستان در این جلسه اظهار داشت عملاً تا سال ۱۴۰۲ هیچ‌گونه قراردادی با محتوای چهار درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور نداشته‌ایم و شهرداری نیز در این خصوص اقدام مؤثری انجام نداده است. وی تأکید نمود مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور در قراردادها صراحت نداشته و کسورات قانونی درج شده در قرارداد مربوط به لیست بیمه بوده است، وی همچنین اعلام نمود در صورت تعیین پیمانکار به عنوان مسئول پرداخت ۴ درصد در اطلاعات مناقصات، این مورد در آنالیز قیمتی شرکت‌ها درج و یا در مناقصه شرکت نمی‌کردند. وی با توجه به مزدکارگر در سالهای قرارداد، سود شرکت و همچنین عدم اعلام این مبالغ در اطلاعات مناقصه و عدم اخذ این مبالغ از واگذار کننده کار، خواستار پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان‌آور توسط شهرداری شد و افزود پرداخت این مبالغ از عهده شرکت خارج می‌باشد.

علی اصغر دهقان - دبیر و نائب رئیس انجمن صنفی شرکت‌های خدماتی استان نیز با اشاره به قراردادهای مربوط با دانشگاه علوم پزشکی عنوان داشت در این قراردادها کسورات مربوطه به ماده ۲۸ قانون تأمین اجتماعی بر عهده پیمانکار درج شده است که شامل ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور نمی‌باشد اما متأسفانه براساس رأی مراجع رسیدگی بدون درنظر گرفتن مفاد ماده مذکور، پیمانکار را مکلف به پرداخت این مبلغ نموده‌اند.

رمضانعلی نظامی - کارگر شهرداری قائن در این جلسه با اشاره به مسائل مطرح شده اظهار نمود یکی از مشکلاتی که با آن رو به رو بودم شرط سنی بود که در طی سه سال گذشته، شرایط سنی این جانب تأیید شد؛ اما متأسفانه با توجه به مشکلات پیش آمده، به مدت شش ماه است که در پی حل مسئله ۴٪ حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور و احقاق حق خود می‌باشم که در نهایت، فیشی به مبلغ ۲۱۴ میلیون تومان برایم صادر شده است. وی در پایان با توجه به طولانی شدن این فرایند، عدم دسترسی و یا انحلال بسیاری از این شرکت‌ها، خواستار رسیدگی و تسریع در تعیین تکلیف پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان‌آور شد.

علی صادقی - نماینده دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری با توجه به مباحث ارایه شده درخصوص ارجاع موضوع در سطح ملی، اذعان داشت ابتدا باید پیشنهادات مشخص در این جلسه ارایه و سپس جهت تایید به شورای گفتگوی استان و در صورت تصویب در سطح ملی منعکس شود. نماینده استانداری با تاکید بر اینکه حق قانونی ایجاد شده باید برای ذینفع محفوظ بماند بر ضرورت تعیین تکلیف قراردادهای سنوات گذشته و ارایه راهکار مناسب جهت عدم بروز این چالش در قراردادهای آتی اشاره نمود و افزود ضروری است مرجع پرداخت کننده حق بیمه ۴ درصد سهم بیمه مشاغل سخت و زیان ور در قراردادهایی که صراحتاً به درج مبلغ ۴ درصد اشاره ننموده اند تعیین و به الزام درج صریح این موضوع در قراردادهای آتی تاکید گردد. حجت الاسلام و المسلمین امیر زارع حسینی - معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان در این جلسه بیان کرد اگر کارگری قصد بهره‌مند شدن از حق خود را داشته و درخواستش را ارائه نماید و به دنبال آن هیئت فنی نیز نظر خود را اعلام نماید، این حق برای او محفوظ می باشد. وی با اشاره به درج عبارت رعایت کلیه قوانین و مقررات مربوطه به تأمین اجتماعی و اداره کار در قراردادهای فی مابین شرکت ها و شهرداری ها، گفت: این تکلیف برعهده پیمانکار است و دستگاه مربوطه به دلیل عدم درج در بودجه سالانه امکان پرداخت نخواهد داشت. معاون اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم دادگستری کل استان در پایان با توجه به تعامل و توافق انجام شده در جلسه، خواستار تصمیم گیری نهایی در جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان شد.	
در پایان جلسه به اتفاق آراء، پیشنهادات ذیل جهت طرح در شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مصوب گردید: پیشنهادهای استانی: - با توجه به اینکه در قراردادهای فی مابین شرکت های خدماتی و تأمین نیروی انسانی به عنوان پیمانکار و سازمان ها، ادارات، نهادها، شهرداری ها و ... در زمان انعقاد قرارداد به <u>صراحت</u> در خصوص پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور تعیین تکلیف نگردیده است و از طرفی نیروهای مجموعه های مذکور از جهت نحوه استخدام و به کارگیری نیرو، مدیریت امور مربوط به شرایط کار، بهبود شرایط کار و ... در حیطه اختیار و مسئولیت پیمانکار نمی باشد و پیمانکار امکان رفع ماهیت سخت و زیان آور را در نوع کار و ساختار مربوطه ندارد و همچنین با توجه به تعدد پیمانکاران (در زمان خدمت کارگر)، انحلال برخی از این شرکت ها و عدم دسترسی بودن آنها، پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور برعهده واگذار کننده کار (شهرداری ها) می باشد. - الزام شهرداری ها در تعیین مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور در قراردادهای فی مابین شهرداری و پیمانکاران پیشنهادهای ملی: به موجب بند ۴ ماده ۲ قانون تأمین اجتماعی، کارفرما شخص حقیقی و یا حقوقی است که بیمه شده به دستور یا به حساب او کار می کند و همچنین در اجرای مفاد تصویب نامه شماره ۷۹۱۰۲/ت/۵۰۵۲۵ هـ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴	پیشنهادهای

هیأت وزیران مبنی بر اصلاح آیین نامه اجرایی جزء ۵ بند "ب" ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی که مقرر داشته "کارفرما مکلف است پس از تقاضای بیمه شده و با احراز شرایط بازنشستگی وی حسب مورد مبالغ مقرر در جزء های ۴ و ۶ بند "ب" ماده واحده قانون یاد شده را به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت نماید" لذا در صورت احراز صحت ادعای بیمه شده به لحاظ سابقه پرداخت حق بیمه و شغل در کمیته های استانی، حق بیمه مورد نظر از کارفرما حسب مورد وصول می گردد لذا با عنایت به چالش ایجاد شده در تشخیص پیمانکار به عنوان کارفرما از منظر سازمان تأمین اجتماعی از یک سو و عدم دخل و تصرف پیمانکار در شرایط کار، استانداردسازی و تعدیل شرایط سخت و زیان آور از سوی دیگر، پیشنهاد می گردد:

- الزام کارفرمایان کارگاه های دایر که از تاریخ تصویب آیین نامه اجرایی کارهای سخت و زیان آور موضوع بند ۵ جز ب ماده واحده قانون اصلاح تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب سال ۱۳۸۰ موضوع تصویب نامه ۱۳۸۶/۰۲/۰۵ هیأت محترم وزیران، مشاغل آنها در کمیته های بدوی و تجدید نظر استانی، سخت و زیان آور شناخته می شوند به سالم سازی و حذف صفت سخت مشاغل و از آنجا که شرایط حاکم بر محیط کار جزء ذات مشاغل بوده لذا در بسیاری از موارد، تغییر و حذف شرایط موجود در حیطه اختیارات شرکت های تأمین کننده نیرو نمی باشد، لذا دستگاه های مناقصه گذار و پیمان دهنده به پرداخت ۴ درصد حق بیمه و سالم سازی محیط کار الزام گردند.

- از آنجا که در رابطه سه سویه کار (کارفرما - پیمانکار و کارگر) علاوه بر تبعیت اقتصادی و مزدی بین کارگر و پیمانکار، عملاً رابطه دستوری با کارفرمای اصلی (پیمان دهنده) نیز برقرار بوده و از طرفی پیمانکار هیچ اختیار و نقشی در تعیین و تغییر شرایط حاکم بر محیط کار و مشاغل نداشته تا امکان حذف صفت سخت را دارا باشند لذا طبق قوانین و ضوابط سازمان تأمین اجتماعی وصول حق بیمه چهار درصد از پیمانکارانی که مفاسد حساب ماده ۳۸ دریافت کرده اند منطقی و منصفانه به نظر نمی رسد از این رو با عنایت به مصوبه شورای عالی حفاظت فنی و عدم اجرای آن در استان های، نسبت به تغییر رویه موجود و الزام کارفرمایان اصلی (پیمان دهنده گان) به سالم سازی محیط کار و پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور اقدام گردد.

- اصلاح ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور درخصوص نحوه پرداخت ۴ درصد شرکت های تأمین نیرو در دستگاه های اجرایی و سایر نهادها (با عنایت به اینکه براساس ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور، کارفرما مکلف است پس از احراز شرایط بازنشستگی بیمه شده شاغل در کارگاه وی، طبق این آیین نامه معادل چهار درصد (۴٪) میزان مستمری برقراری بیمه شده نسبت به سنوات اشتغال او در مشاغل سخت و زیان آور را که توسط سازمان تأمین اجتماعی محاسبه و مطالبه می گردد به طور یکجا به سازمان یادشده پرداخت نماید. از این رو ماده مذکور به نحوی اصلاح گردد که پرداخت حق بیمه ۴ درصد در شرکت های تأمین نیرو در دستگاه های اجرایی و سایر نهادها، از کارفرمای کارگر (پیمانکار) حذف و به واگذارکننده پیمان اصلاح گردد)

- تعیین تکلیف مصوبه یکصد و هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی حفاظت فنی مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۸ با توجه به عدم اجرای این مصوبه در بسیاری از استان ها به دلیل زیرسوال بردن اختیارات آن شورا در صدور مصوبه مربوط به تعیین مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور و تضاد با ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی

- اصلاح فرآیندها در زمان دریافت حق بیمه (تغییر زمان دریافت و وصول ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور حین اشتغال و درج عناوین شغلی مرتبط)

فهرست مستندات و مدارک پشتوانه

- مکاتبه شرکت سرآمدان قاین خطاب به دبیر شورای گفتگوی خراسان جنوبی - مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۹
- مکاتبه شرکت خدماتی پشتیبانی پاکروب قهستان خطاب به دبیر شورای گفتگوی خراسان جنوبی - نامه شماره ۱۴۰۴/۲۳۷ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۳
- مکاتبه شرکت سپید گستر ماندانا خطاب به دبیر شورای گفتگوی خراسان جنوبی - نامه شماره ۱۴۰۴/۸۰/۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۴
- مکاتبه شرکت گلروب قهستان خطاب به دبیر شورای گفت و گوی استان - نامه شماره ۱۲۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۷
- قانون تأمین اجتماعی
- قانون مشاغل ساخت و زیان آور مصوب ۱۳۸۰
- آیین نامه اجرایی مشاغل سخت و زیان آور
- مکاتبه شرکت خدماتی پشتیبانی پاکروب قهستان خطاب به شهردار قاین با موضوع درخواست پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور- نامه شماره ۱۴۰۴/۲۲۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۹
- مکاتبه شهرداری قاین خطاب به شرکت پاکروب قهستان درخصوص پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور- نامه شماره ۱۶/۶۴۷۶/ش/ق مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۱
- مکاتبه شهرداری قاین خطاب به شرکت گلروب قهستان درخصوص پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور- نامه شماره ۱۶/۶۴۷۷/ش/ق مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۱
- مکاتبه شهرداری قاین خطاب به شرکت سپید گستر ماندانا درخصوص پرداخت حق بیمه ۴ درصد مشاغل سخت و زیان آور- نامه شماره ۱۶/۷۵۸۶/ش/ق مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۱۲
- مکاتبه مدیرکل محترم تعاون کار و رفاه اجتماعی استان خطاب به معاون محترم روابط کار وزارت متبوع - نامه شماره ۱۳۴۶۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۵
- مصوبه یکصد و هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی حفاظت فنی مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۰۸
- استعلام شهرداری بیرجند از تأمین اجتماعی استان درخصوص تعیین مرجع پرداخت ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور - نامه شماره ۱/۱۴۰۳/۲۲۷۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۷
- پاسخ تأمین اجتماعی استان درخصوص موضوع ۴ درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور - مکاتبه شماره ۲۲۲/۱۴۰۳/۰۱/۳۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۳۰
- دستور العمل شماره ۵۷ روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی درخصوص تکلیف پرداخت چهاردرصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان آور به منظور ایجاد وحدت رویه - مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۹
- بخشنامه شماره ۱۷۵۴۰۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
- مکاتبه معاون روابط کار، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی خطاب به دبیرکل کانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران - نامه شماره ۷۸۵۸۰ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۳
- مکاتبه معاون روابط کار خطاب به معاون بیمه ای سازمان تأمین اجتماعی - نامه شماره ۱۱۷۵۶۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۵
- مکاتبه کانون انجمن های صنفی کارفرمایان شرکتهای خدماتی، پشتیبانی و فنی مهندسی سراسر کشور خطاب به روسای انجمن صنفی کارفرمایی شرکت های خدماتی پشتیبانی و فنی مهندسی سراسر کشور - نامه شماره ۱۴۰۴/۲-ک/۹۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۴